

1648 i 1688 (Amé, *Dict. Top.*); també en el domini francoprovençal: *Saint Jòrjo* (grafiat *S. Jorioz*) a l'Alta Savoia.

3) *Santobernat*, Molí de ~, te. Carlet (xxx, 154. 5 13); d'on diuen que sant Bernat era fill: aprofitant potser un antic oratori?

4) *El Santi-Cristo*, Barranc del ~, te. de Banyeres (xxxvi, 35.13), nom que es repeteix a Petrer, pda. *El Santo Cristo* (xxxvi, 32.8), i barranc del *Santo* ibid. 10 (xxxvi, 35.13), pobles separats uns 22-25 k., amb Biar i Castalla etc., entremig: doncs, homònim que es repeteix, no és que sigui prolongació d'un mateix barranc.

5) *Santgils*, pdes. d'Alcora i Onda (xxix, 115.5, 15, 15 17). SANCTUS AEGIDIUS.

6) *Font de Santargil*, te. Vila Joiosa (xxxv, 123.25), potser el mateix (amb **agil* > **al-gil* arabitzant), pas-sat que, fent cas del fet de designar una font, suposem SALTUS AEGIDI 'salzereda de Gili' (llavors dissimilació *l-l* > *n-l*).

7) *Santquirgo* (Rbg.) < SANCTUS QUIRICUS.

També alguns femenins:

Santamaira, pda. de Castell-de-Castells. Vindrà del temps en què els cristians cultes d'Al-Andalus escri- 25 vien i predicaven en àrab (com ho veiem pel famós Calendari de Córdoba) i per tant deien *máryam* el nom de Maria; *máryam*, *RMA*, 184b7, més tard pron. *mériem*, *PAlc*, 307b.

Les Sentanes, pda. del te. de Catadau, SANCTA ANNA; 30 d'on seria deriv. *Sentanero*, que tinc com NP a Gandia, Elx i Santa Pola.

Això ens recorda el nom del poble de *Santa Pola* prop d'Elx < SANCTA PAULA.

Els Simarquets, pda. munt. d'Artana (xxix, 159.19), sembla plural d'un dim. de SANCTUS MARCUS; cert que són estranys aqueix plural (nomin. d'ús clerical, com el cast. *Marcos?*), i més el dim. en *-et*. Potser plural aràbic en *-āt*, d'un nom de pda. *Sent-Marc?* Estrany 40 un i altre.

Ens recorda el nom del poble de *Sinarcas*, a la Manxa (prop d'Utiel), que sembla un celtisme SENÁRIKAS (cf. cast. *serna*, port. *seara* 'camp singular' < SÉNARA, veg. *DECH*, s. v.); que donaria base per a un subst. 45 en *-a*, i pl. aràbic en *-āt?* Llavors *m* per infl. de *sima* o *cim*, car *Artana* és terra de serres i coves.

És clar que de SANCTUS també n'hi deu haver de formació tardana, quasi catalana. Com les diverses *Co- 50 va Santa*, que sobretot prenen nom de les concrecions naturals de tosca —estalactites i estalagmites comparades amb canelobres—; la del te. Sta. Madalena de Polpís (en el Barranc del Castell), me l'explicava l'inf., «perquè hi ha tot de *sants*, naturals» (xxviii, 200.27); 55 a la de Vilafamés hi han fet una ermita (xxix, 7.8); i altre tant podem suposar de la que hi ha en *El Moral* de Laguar (xxxiv, 148.3, '33 × '47), i de les *Coves santes* de Xàbia (xxxiii, 83.17). La *Font Santa* pot venir d'antigues llegendes de dones d'aigua: la de 60

Teulada, en diuen també *Font de la Jana* (xxxiv, 61.2), ll. DIANA 'fada silvestre'; una altra a Banyeres de Mariola (xxxvi, 24.11); i, en el Princ.: *La Font Santa* a Torelló etc.; i *Fontsentà* a Montcortès de Pallars (*DECat* vii, 664a44).

Santo i *Santos*, en forma masculina, són també mos-sarabismes: l'edat i la semàntica dels quals no ens lleu d'investigar en cada cas. De vegades repetint-se les ex- plicacions indicades: *Coveta del Santo*, a Benidoleig (xxxiv, 111.9), *el Santo*, pda. rústica, a Almudaina (xxxiv, 29.9), Mas del *Santo*, a Tírig (xxviii, 97.7, 98.18, '47 × '27). Sénia del *Santo*, a Picassent (xxx, 195.21). *Santos*, pda. del te. de Penàguila (MGadea, *T. del Xè* i, 198), Casa de *Santos*, a Pinós de Monòver (xxxvi, 74.20, '37 × '22); i recordem *La Creu de Santos*, punta culminant de la Serra de Cardó, a l'esq. del Baix Ebre.

Hi ha concurrències amb una altra filiació, també mossàrab. *Santaforcada*, pda. de La Plana, te. Xilxes (xxix, 138.13): SEMITA FURCATÀ 'senda bifurcada', car havent passat pel filtre aràbic se'n féu *santa furcata*, i entre les emfàtiques *š* i *ṣ* la fatha aràbiga sona ben oberta. Així també hem de deixar oberta aquesta pos-sibilitat per als noms *La Santa*, te. Riba-roja de Túria (xxx, 113.4), i *Santa* a Llíria (xxx, 85.3) i a L'Alcora (xxix, 115.22).

Clot de la Santella, te. Xaló (xxxiv, 75.17), del dim. ll. SENTICULA, dim. del ll. SENTIX, -ICIS 'esbarzer'.

Sanxet (*sañçét*), sengles partides, dels termes Beni-mantell i Biar (xxxv, 19.14; i xxi, 11.14); ja en docs. de 1270, 1271 i 1279, cites dels alcaits de *Sanxet* i d'*Alarc(b)* (Mtz.Fdo., *Doc. Val. ACA*, n.º 1001, 1061 i ii, 781): del collectiu llatí SENTICETUM 'espinar, es-barzerar'.

Crec que tenen el mateix origen com a derivats re- trògrads: *La Sanxa*, partida de la Vila Joiosa (xxxv, 126.21); les Clapes de la *Sáñça*, entre roures i clavills, te. Alcalà de Xivert (xxviii, 187.22); *La Sanxa* i *El Sanxo*, sengles pdes. pastorals, te. Albocàsser (xxviii, 92.14 i 91.21, '45 × '21). *Sanxabonet*, pda. de L'Al- cora (xxix, 113.25), potser SENTICE-PENNETU 'penyal de l'esbarzerar'. *Sanxollop*, te. Gandia (xxxiii, 26.13) SENTICE-LUMBU 'l'lom o l'loma de l'esbarzerar': en els quals el filtre aràbic canvià *penet* en *benet* i *-lumbu* en *-lob* (i assim. *e-ó* > *o-ó*). Algun d'ells, però, podria sortir d'un comparatiu ll. SÁNCŬIOR (veg. a l'art. *Roca- 50 Sañça*).

Santitx, pda. de la Font de la Figuera (xxxii, 45. 11), i *barranc* i *Font de Santitx*, te. Olocou de Car-raixet (xxx, 99.9), ll. SENTICEM 'esbarzer'; i, en for- ma adaptada a la fonètica catalana: *El Sentiu*, te. Bèl- gida (xxxii, 133.25), amb evolució igual a la que ha donat el nom dels dos pobles *La Sentiu* del Principat.

Sarallonga, pron. *saralónnga*, pda. munt. de Benissa (xxxiv, 90.4), on la *rr* de *serra llonga* fou simplifica-